

Collegial=Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privillegium.

Nr. 38. Den 21 September 1799.

Forgivninger.

(Fortsættelse af Brand-Forordningen.)

6 Kapitel. Om Brandkorpsen i Særdeleshed.

117 §. Over hele Brandkorpsen og alt det, som vedkommer Sproitternes Brug og Wynstring, skal Brandmajoren føre Kommando. 118 §. Brandmajoren skal give alle fornødne Befalinger til Ildens Dæmpning, og de ham Subordinerede skulle paa det nøieste udføre hans Befalinger, som og de, der med ham have nogen Bestyrelse ved Ilden, følge hans Planer og hjælpe at udføre dem. Derimod skal Brandmajoren selv, ifølge 49 §, rette sig efter den ved Ilden høistkommanderende Officeers Erindringer ved det, som han har foranstaltet. 119 §. Paa det Sted, hvor Brandmajoren eller Vice-Brandmajoren er at finde, skal staae en Mand med en rød Fane, og en Mand med en gul Fane skal følge

Med.

Med-Direktøren. 120 §. Den Høistkommanderende Officer eller Brandmajoren, og Vice-Brandmajoren med den Høistkommanderendes Bisald ere alene berettigede til at give Ordre til Husenes Nedbrydning, naar det ansees nødvendigt til Ildens Standsning. 121 §. Brandmajoren faaer Instruktion af Kongen; Brand-Officerene, Over- og Under-Brandmesterne, samt Straalemesterne faae hver sin Instruktion af Brandmajoren. Denne bør og drage Omsorg for, at Brandkorpset, under hans Ansørsel, efterhaanden skaffes meer Færdighed i, med Orden og Stilhed at kunne udføre det, som behøves til Ildens Slutning o. s. v. Han bør og med Stads-hauptmand og Politimester overlægge, hvorledes deres forskjellige Forretninger, i Ildsvaades Tilfælde, beqvemest kunne ordnes. Brandmajoren, Vice-Brandmajoren og Meddirektørerne skulle erhverve sig almindelig Kundskab om alle Gaders og Bygningers Beliggenhed og Sammenhæng, og gjøre sig bekjendte med alle Haandgreb til Brandredskabernes fordeelagtigste Benyttelse, forderi at undervise Officererne, hvilke igjen øve Officianterne og disse igjen Brandsvendene. Distrikts-Kapitainerne, tilligemed de øvrige Brandkorpsets Officerer, skulle, hver i sit Distrikt, eftersee alle Gader, Stræder og Gange, og gjøre sig bekjendte med saavel Husenes indvortes Bestaenhed, som deres Støden mod hverandre, paa det at de, i Ildsvaades Tilfælde, kunne strax vide, hvorledes Hjælpen bedst kan anbringes. To Gan-

ge om Haret skulle de fristillegen indberette til Brandmajoren de Forandringer, som ere foretagne med Bygningerne i deres Distrikt. Saasnart Officererne komme til Jlden, anviser Brandmajoren dem deres Post og Forretninger. Kun i det Tilfælde, at det ei er muligt hastigt nok at indhente saadan Ordre, tillades det dem i Forveien at sœie de fornødne Foranstaltninger efter bedste Skjønnende; men under ingen Forevending maae de handle imod eller tilsidesætte Brandmajorens Ordre. Skulle der møde uovervindelige Hindringer, i at udføre disse, mældes det for ham til nærmere Befalings Erholdelse. 122 §. De Brandsolk, som, ved givet Tegn af Klemten, Ringning eller Kanonskud, skulle møde ved Jlden ved Sprøiterne, skulle strax forsœie sig, enhver til sin anviste Sprøite, og bringe samme til Jlden i største Hast; hvorforsø de, saavidt muligt, skulle ansættes ved de Sprøiter, som ere nærmest ved deres Bopæl. Brandmesteren skal af den ved Jlden høistkommanderende Officeer modtage Befaling, hvor Sprøiten skal plantes. Skulde han møde, for nogen af Officererne, planter han den efter bedste Skjønsomhed til nærmere Ordre. 123 §. Brandmajoren skal antage et Antal Værkgeseller, ei under 44 Mand, hvilke indskrives i Brandkorpset, og staae under vedkommende Officers Kommando, men af Brandmajoren kunne afstediges. De skulle bruges til Redskabernes Estersyn, og een af dem, ved Jldsvaade, ansættes ved hver af Brandsprøiterne, for ved

saan-

samine at gaae tilhaande ved Reparation, om behøves, eller andet saadant Arbeid, hvortil nøse Kundskab om Sprøiterne kræves o. s. v. De fulle Dag og Nat afverle med at have Vagt hos Brandmajoren og paa de kongelige Palæer, samt paasee at være de første paa Steedet, i Ildsvaade, og derfor, foruden deres Løn af Brandmajoren, nyde den hidtil lofte Frihed, som Frimestere, og til Deling de hidtil nydte 40 Rdlr. De fulle fremdeles være klædte i sorte Kitler. 1245. Naar en ny Brandmajor skal beskikkes, vælges han af Kongen efter Over-Brand- og Vand-Kommissionens Forslag gennem Generalitetet. Til ledige Brand-Officeer-Pladser Besættelse foreslaaer Brandmajoren gennem Over-Brand- og Vand-Kommissionen, og Generalitetet forestiller Forslaget til Kongens Resolution. Brand-Officerter og Brandsvende antager Brandmynstrings-Sessionen efter Brandmajorens Forslag. Dog maa ingen Over- eller Under-Officeer ved det borgerlige Militære foreslaaes til Officeer eller Officiant ved Brandkorpsen. De af Mynstrings-Sessionen antagne Brandsvende fremstilles ved Mynstringen for Over-Brand- og Vand-Kommissionen til Approbation, og bør være stærke og sunde Folk. Ingen Haandværksmand maa undslaae sig for at ansættes som Brandsvend ved Sprøiterne eller Nedbrydnings-Mandskabet, ei heller Skibstømmermand, for at ansættes ved sidste Korps, ei heller nogen Favn sætter, Læsser eller Korndrager, for at ansættes ved Sprøiterne.

Over

Over disse skulde Kornskriverne og Havnesfogderne, og over Skibstømmermændene skulde Værst-Mesterne hvert halve Aar indgive nøiagtige Fortegnelser til Brand-Mynstrings-Sessionen. 125 §. Mynster-Rullerne over hele Brandvæsens-Mandskabet skulde besørges af Brandmajoren og forelægges Brandsessionen til Eftersyn og Underkrift. Enhver ved Brandkorpsen Antagen faaer et Brandskildt. Til at forfærdige de fornødne Mynster-Ruller skal holdes en Mynster-skriver, som in duplo fører Protokol over Brandkorpsen, og indsender hver Maaned den ene Protokol til Brandmajoren. Omkostningerne derved godtgjøres af Brandsessions-Kassen. 126 §. Brand-Officererne skulde have hvid Uniform med sorte Rabatter, Opflag og Kraver, og Epauletter som hidtil, Overkjolen lysgraa med sort Krave og Opflag. Alle til Brandkorpsen i virkelig Nummer hørende Folk skulde være forsynede med Skildter, med hvis Behandling o. s. v. Brandmesterne skulde have Tilsyn. Afgaaer nogen fra Brandkorpsen, affordres ham Brandskildtet. Vortkommer et saadant, betegnes det i sammes Sted anskaffede Skildt med samme No. og tillige med Bogstavet A, eller, hvis ogsaa det forkommer, med B. o. s. v. 127 §. Brandmajorerne maae ingen Nat udeblive af Byen uden Kongens Tilladelse igjennem Generalitetet. Ingen af de øvrige Officerer maa, uden Brandmajorens Tilladelse, være borte fra Byen længere end een Dag; varer Rejsen nogle Dage, maa han tillige have den høifkommanderende

berende Officers Tillatelse. Af Meddirektorerne maa kun een, og af hvert Distrikts-Officer kun een af hver Klasse ad Gangen være fraværende. 128 §. Brand-Officerterne anmeldte deres Bortreise for Brandmajoren, og Brandsvendene for Brandmesteren eller Formanden, der igjen andrager det for Brandmajoren.

7 Kapitel. Om Brandretten.

129 §. Alle Overtrædelser mod denne Anordning, dem undtagne, som i 37te og 147 §§. ommældes, skulle afgjøres ved Brand-Sessionen, der holdes i det seneste 3die Dagen efter enhver Ildbrand, og i hvilken Ret følgende Kommitterede skulle altid tage Sæde, nemlig, Politimesteren, Stadshauptmanden, Brandmajorerne og den ældste Meddirektor. 130 §. Naar nogen af Brandkorpsen, fra Kapitainer til Brandsvende, begge inklusive, tiltales for denne Ret, bør i det mindste 2 af hver Klasse ovenfra at regne til Sagvolderens Klasse, indtræde som Dommere i Retten. 131 §. Brandsessionen skal være forsynet med en af Over-Præsidenten authentifieret Protokol, hvori indføres ethvert Mødes Forhandlinger og, som hvergang underskrives af Sessionens Kommitterede og Assessorer. 132 §. Med Stevningers Forskyndelse o. s. v. forholdes saaledes som for Politi-Sager er anordnet. Naar de af Brandretten idømte Mulfter ei betales inden 3 Solemærker, inddrives de af Underfogden ved Eksekution. 133 §. Brandrettens Domme staae, ligesom Politikrettens, umiddelbart under Højesteret,

ret, hvortil Vedkommende kunne indanke samme, naar Summen, efter D. L. 1 — 6 — 18, er appellabel, eller der er idømt legemlig Straf, som er større end 14 Dages Fængsel paa Band og Brød. I saadanne Tilfælde skulle Dommene uopholdeligen af Politimesteren paategnes og forkyndes de Paagjældende, hvilke inden 24 Timer bør erklære, om de ville paaanke samme, da i saadant Fald Akterne indsendes til det danske Cancellie til videre Afgjørelse. Vil nogen ellers paaanke Brandrettens Domme, bør han udtage Stevning inden 4 Uger efter Dommens lovlige Forkyndelse; forsømmer han det, kan han ei tale derpaa uden Opreisning. 134 §. Angaaer Sagen Officererne over Kapitainerne, eller Politimesteren eller Stadshauptmanden, skal samme af en Kommission undersøges og foredrages Kongen.

(Slutningen følger.)

Da der til det danske Cancellie er indkommen Forspørgsel, om der endnu, som tilforn, efter norske Lovs 1 Bogs 16 Kapitels bydende, skal bruges 6 Laugrets Mænd til Syn og Besigtelser, eller om dette Antal, ligesom det i bemældte Lovs 1 B. 5 K. 20 Art. og 1 B. 7 K. 1 Art. benævnte, skal, i Overensstemmelse med Forordningen af 3 Juni 1796 § 24, nedsættes til 4re; saa er det i Anledning heraf, samt efter indhentet Betænkning fra Høiesterets Tilforordnede, ved Rescript af

Gaars

Gaars Dato, til samtlige Øvrigheder i Norge, bestemt: at det i norske Lovs I Bogs 16 Kap., samt Forordningen af 14 Jan. 1771 fastsatte Antal af Laugretsmænd, skal, ligesom det i bemældte Lovs I — 5 — 20, og I — 7 — 1 benævnte, ved den under 3 Juni 1796 udgangne Forordnings 24 §., være nedsat til fire.

Blandede Efterretninger.

I Anledning af, at et Matros. Barn, 1 Aar og 10 Uger gammelt, s. A. faldt i Vandet ved Toldboden, og, efter at være optaget af en Soldat, ved Navn F. Kiesler, blev af Under-Chirurgus F. Herholst bragt til Live, har Direktionen for Selskabet til druknede Menneskers Redning begjært Cancelliets Resolution: om den af Hs. Majestæt udsatte Præmie for enhver, som beviisligen redder en Druknet, bør tilkjendes den, som først optager en Saadan af Vandet, eller den, som ved Konstens Hjælp bringer en saadan Skindød til Live? Cancelliet har derpaa svaret: at den, som først optager den Drukne af Vandet, og derved er den fornemste Årsag til dens Redning, tilkommer Præmien, og det saa meget meer, som dennes Forretninger kunde være forbundne med egen Livsfare. I Forbindelse hermed troe Udgiverne det passende, at anføre følgende:

Fra Amtmanden over Ringerige Amt er til Cancelliet, under 20 Juli d. A., indløbet en Skrivelse, hvori mældes, at Huusmand Engelbreth Erichsen Lovig,

af

af Nummedal, og Hustru, under 20 Mai d. A., ved at begive sig ud i et farligt Fosse-Stryg, have ræddet 2 Menneskers Liv, der allerede mange Gange havde været under Vandet, og vare saa betagne af Skræk, at de intet kunde foretage sig til deres Redning. Skjondt Plakaten af 14 Sept. 1798 ikke egentligen, efter Lovgivningens udtrykkelige Ord, kan extenderes til dette Tilfælde, har Amtmanden dog troet at burde anbefale ovennævnte Huusmand og Kone, hvis ædle Daad var forbundet med egen Livsfare, til at erholde den Belønning, som ovennævnte Plakat bestemmer for den, som har reddet tilsyneladende druknede Menneskers Liv. Cancelliet har i denne Anledning tilskrevet Amtmanden, at Præmien kan, i Betragtning af de oplyste Omstændigheder, til Vedkommende udbetales, hvilket af det kongelige Finants-Kollegium ved vedkommende Kasse er foranstaltet, naar de mælde sig med de foreskrevne Attester for Ærligheden.

Det kongelige Departement for de udenlandske Sager har tilskrevet Cancelliet: at da den gule Feber igjen er udbrudt i Philadelphia, saa har Magistraten i Hamborg paa ny forordnet Quarantane for de dersfra kommende Skibe, og at den, i Henseende til Pesten i Marokko, har extenderet de i Anledning af samme søiede Foranstaltninger*) derhen, at forinden de fra Spanien,

Por-

*) See Collegial-Tidenden for d. A. N. 36 S. 574.

Portugal eller den middellandske Sø kommende Skibe indlades, bliver en nøiagtig Undersøgelse anstillet, om de have været i Forbindelse med de i hine Farvande stationerede engelske og andre Krigsskibe, for ligeledes, i saa Tilfælde, at undertaske dem Qvarantæne.

Cancelliet har i den Anledning strax indladt sig i Brevverling med den kongelige Qvarantæne-Kommission i Kjøbenhavn.

Ved et af Slagtermester Christopher Andreasen Rastrop og hans Hustru, Maren Olsdatter, af Kjøbenhavn, under 16 April d. A. oprettet og den 13 September konfirmeret Testamente, er, blandt andet, fastsat: at isald den Længstlevende dør i eenlig Stand Kal St. Hans Hospital tilfalde alt det som de efterlade sig, naar først 6 Legater, der i alt beløbe til 400 Rdlr., ere udbetalte.

I Anledning af en fra det kongelige Artillerikorps i Bergen til Cancelliet indkommen Klage over Indgreb i dets Jurisdiktion, er det Spørgsmaal opkastet: om de ved det norske Artilleri-Detachement staaende saakaldte Provisorer, i Gjelds-Sager sortere under det civile eller militære Forum? Efterat forbemældte Kollegium havde ført Brevverling herom med Generalitetet, har det første, under 31 August sidstleden, tilskrevet Stift-

amt:

amtmanden over Bergens Stift: at det holder for, at benævnte Provisorer, hvilke ikke udskrives, men hver-
 ves og tage Tjeneste paa visse Aar, mod at nyde de dem
 tilstaaede Privilegier, samt desuden i alle Tilfælde an-
 sees og behandles som hværvede Soldater, bør, i Gjelds-
 sager, sagsøges ved Krigsretten; hvilken Mening findes
 bekræftet ved Reskriptet af 16 Juli 1772, betræffende
 Gjenoprettelsen af Provisorerne, hvorved disse benæv-
 nes Over- og Under-Konstabler, samt sættes i Klasse
 med andre Artillerister, uden at den Omstændighed, at
 allerhøistbemældte Reskript befaler, at de skal vælges af
 det ringe Borgerkab, heri gjør nogen Forandring, da
 herved kun betegnes Provisorerens Status for det mili-
 tære Engagement, som ophæver deres foregaaende
 Stilling.

Ved kongelig Resolution af 24 Oktober 1798 *)
 er Søndmørs forrige Sørenskriveri deelt i tvende Dele
 under Navn af nordre- og søndre-søndmørske Søren-
 skriveri, og derved endeel Gaarde af Førringsfjords og
 Ulvsteens Skibreder, der ligge i det søndre Sørenskriveri,
 henlagte til det nordre; men, da det ei er bestemt, un-
 der hvilke Skibreder disse Gaarde for Fremtiden skulle
 henhøre, saa har Amtmanden over Søndmørs Amt
 desangaaende gjort Forestilling til Cancelliet, som der-
 paa,

*) See Collegial-Tidenden Side 685.

paa, under 31 August sidstleden, har svaret: at de 13 Gaarde af Jørringsfjords Skibrede, som i Følge forberedte Resolution skulde tilhøre nordre Sandmørs Soverenskriveri, bør henlægges til Balde Skibrede, og Gaardene Nørringsæt, Moisen, Eulebust, Eulebakke, Flesflesund, Kirkebo og Ødegård, af Ulvsteens Skibrede, henlægges under Vogens Skibrede.

I Anledning af en indkommen Forespørgsel om hvorvidt det kan tillades de Byggende i Nyborg at opføre deres Skorstene af raae Steen, har Cancelliet, under 14 d. M., tilkrevet Kammerherre Rosenørn, at Skorstene af raae Steen, efter 3 Kap. 1 Art. i Forordningen om Brandvæsenet for Kjøbstæderne, af 24 Jan. 1761, ei bør tillades.

Under 14 Septbr. sidstleden har Cancelliet tilkrevet samtlige Biskopper i Norge saaledes:

P. M.

Da det ofte indtræffer, at der af kaldsberettigede Kirkeiere bortgives Præstefald til Kandidater, som endnu ikke ere 25 Aar gamle, og at saadan deres Mangel i den besalede Alder skuldes for Cancelliet, indtil Hs. Majestæts Konfirmation paa Kaldsbrevet er meddeelt; saa skulle man tjenstlig anmode Deres Høiarværdighed, at bekjendtgjøre samtlige Kirkeiere i det Dem anbetroede Stift,

Stift, saafremt nogle af disse maatte være kaldsberetigede, at de, førend Kaldsbrev til Præster udfærdiges, maae forvisse sig om, at Kandidaten har den befalede Alder, efterdi intet Kaldsbrev herefter kan ventes konfirmeret, med mindre der med Ansøgningen om Konfirmation tillige fremlægges Døbe-Attest, som godtgjør at den, der kaldes til Præst, har fyldt sine 25 Aar, hvilken Forfæst og bør iagttages i Henseende til Personel-Kapellaner.

Den 17 d. M. er det tilladt Kobbersmed-Grimester Carl Friderich Kierstrup af Vesterbro, at lade en af ham forfærdigende Lust-Ballon opstige uden for Kjøbenhavn, og for Betaling dertil udgive Willetter til Tilskuere.

Under 20 Juni 1797 tilsendte Over-Admiralitetens Rette Cancelliet en Extrakt af bemældte Rets Dom udi en Sag imellem engelsk Koffardi-Kapitain Joseph Reid paa den ene og hollandsk Raper-Kapitain Willam Gayman, eller paa hans Vegne Konsul Isaaachsen i Christianssand paa den anden Side, hvorved Prokurator Hans Christopher Hersleb Sandrue, for sit under Sagen brugte Forhold med at gaae i Rette for begge Parter, var dømt til at være General-Fiskalens Tilhale undergiven. Cancelliet udfærdigede derpaa den fornødne Ordre til General-Fiskalen, som nu har indsendt den i Høiesteret

steret den 12 d. M. i Sagen assagte Dom, der lyder saaledes:

Hans Christopher Hersleb Sandrue bør være uvar-
dig til, for Fremtiden som Sagsfører at gaae i
Rette. Saa betaler han og til General-Fiskalen
i Salarium for alle Retter Tredsindstyve Rixdaler.

For at formindske Bekostningerne i de Tilfælde,
hvor Rettens Betjente, i Anledning af det kongelige
Rentekammers Circulære til Amtsforvalterne i Danmark,
af 7 Juli s. A., angaaende $\frac{1}{4}$ Procent-Skatten, maatte
lade indføre i de berlingske Aviser med flere Tidender,
de Stevninger, som de, efter kongelige Bevillinger ud-
stæde til at faae Mortifikations-Domme over de rimelli-
gen indfriede, men ikke af Pantebøgerne udslattede Obli-
gationer, har Cancelliet, efter foregaaende Overlæg med
Rentekammeret, under Dags Dato tilskrevet samtlige
Amtmænd i Danmark, at Indkaldelserne til Mortifikas-
tions-Dommes Erhvervelse efter de udfærdigende konge-
lige Bevillinger alene behøve at sæe i de berlingske Avi-
ser og den altonaiske Merkur, og ikkun engang i enhver
af disse Tidender, ligesom og, at disse Bevillinger ei
behøve at indrykkes in extenso i Aviserne, da det, til
Hensigtens Opfyldelse er tilstrækkeligt, at sammes Ind-
hold i Extrakt anmeldes.

Da Cancelliet af en Kirkevisitations-Beretning for afvigte Aar har erfaret, at der ved en Kirke manglede Kalk og Dis, som ved en Ildbrand vare fortærede til- ligemed Præstegaarden, hvor de vare i Forvaring, saa har bemældte Kollegium tilskrevet vedkommende Biskop, at det tilkommer Kirke-Eieren at forsyne Kirken med den manglende Kalk og Dis, i Stedet for den som ved Ilden er fortæret.

Den residerende Kapellan i Tønsberg, M. Sig- vardt, er antaget til Med-Inspektør ved bemældte Tøns- bergs Skole-Seminarium i hans Formands afgangne Perches Sted.

I Følge allerhøieste Befaling, ere de i Dronnin- gens Stald ved Christiansborg Slot værende brandlidte Beboere, blevne tilladte endnu, nogen Tid, at beboe de af dem sammesteds opførte Bygninger.

For at have taget tredobbelt Betaling for Besor- dring fra og til Næstved, i Anledning af Møde paa en og samme Dag udi trende Stervboer, i Byer, som ligge nær ved hinanden, er Herredsfogden i Ringsted-Her- red, Cancelliraad Wulf, foranstaltet justicialiter tiltalt.

Befordringer.

Under det tydske Cancellie: Den 13 Septem- ber er Diaconus F. C. Schwarz i Bredsted udnævnt til Pastor i Boel under Gottorfs Amt.

Under

Under Generalitetet: Den 13 September ere følgende Officerer ansatte ved det, i Folge Resolution af 30 s. M., til en bestandig Garnison for Staden Altona oprettede og det flensvigiske Jægerkorps annekterede Grenadeer-Kompagni Jægere, nemlig: som Kapitain og Chef den ved det flensvigiske Infanteri-Regiment a la suite staaende Kapitain J. v. Beschly; som Prem. Lieutenant Sec. Lieutenant v. Danckwerth af flensvigiske Jægerkorps; som Sec. Lieutenant, Sec. Lieutenant v. Holst af flensvig-holstenske Batalillon let Infanteri, og som Fændrik, Fændrik v. Lihme af det flensvigiske Jægerkorps. Samme Dag er Major v. Rohwedder i det flensvigiske Infanteri-Regiment beffikket til 4de, og Major v. Mormann til 5te Stabs-Officer og Chef for det 8de Musfeteer-Kompagni; Stabs-Kapitain v. Schaumburg til Chef for det 2det Grenadeer-Kompagni; Prem. Lieutenant v. Voltella til Stabs-Kapitain; karakteriserer Premier-Lieutenant v. Müller til virkelig Prem. Lieutenant; Fændrik v. Mudderspach til Sec. Lieutenant, og Fri-Korporal Max des Condrees til Fændrik i bemældte Regiment; ligeledes er Reserve-Kirurg M. Schiellerup beffikket til Regiments-Feldtstjær ved den 1ste sjælandske Batalillon let Infanteri, saaledes, at han tillige skal forrette Tjenesten ved den 2den Batalillon.

Under Consistorium: Den 4 September er Læreren ved Garnisons-Skolen, Stud. S. Aspach, beffikket til 2den Samulus ved Kjøbenhavns Universitet.